

DINSDAG 9 MAART 1983

NRC

NALV.

FNV-magazine artikel 1993

'Artsen moeten cadeaus van industrie weigeren'

Door een onzer redacteurs

ROTTERDAM, 9 MAART. Staatssecretaris Simons (volksgezondheid) wil een einde maken aan het gebruik van de farmaceutische industrie om huisartsen, specialisten en apothekers met behulp van cadeaus en reizen tot het voorschrijven van bepaalde geneesmiddelen te bewegen.

Opnieuw wisseling bij De Balie

Door onze Amsterdamse redactie

AMSTERDAM, 9 MAART. Nog geen half jaar nadat voormalig directeur Felix Rottenberg als directeur vertrok is er wederom een wisseling van de wacht bij het Amsterdamse politiek-cultureel centrum De Balie. Ton Idsinga, die in oktober vorig jaar Rottenberg als directeur opvolgde maakt plaats voor Paul Kuypers. Kuypers (63) heeft aangekondigd slechts korte tijd in deze functie actief te blijven.

Idsinga werd vorig jaar door Rottenberg aangewezen om als voormalig topambtenaar van WVC het roer in de Balie over te nemen. Het was zijn taak om het beleid in het centrum, dat onder meer discussie-bijeenkomsten tussen beleidsmakers organiseert, te vernieuwen.

Volgens betrokkenen bleek reeds korte tijd na zijn aantreden dat de nieuwe directeur hierin niet slaagde. Idsinga werd door het personeel van De Balie gebrek aan ideeën en ondernemingszin verweten. Nadat medewerkers en staf het bestuur hadden ingeschakeld, werd in overleg met Idsinga besloten het contract op te zeggen.

Paul Kuypers is sinds 1987 verbonden aan de politieke afdeling van De Balie. Daarnaast is hij werkzaam als adviseur bij bestuurlijk-organisatorische projecten in verschillende gemeenten. Kuypers heeft te kennen gegeven als interim-directeur te willen fungeren.

Hij zal de betreffende Europese Richtlijn omzetten in een ook voor Nederland geldend verbod, zo kondigt hij aan in het vandaag verschenen nummer van FNV-Magazine.

Nederland zou jaarlijks 2,8 miljard gulden kwijt zijn aan geneesmiddelen als iedereen bereid was zelf het medicijn bij de fabrikant af te halen. Nu blijkt echter dat als de gewenste geneesmiddelen eenmaal in huis zijn er in totaal vier miljard gulden voor is betaald.

Voor de distributie door de groothandel moet de consument gemiddeld 11,6 procent en voor de apotheker nog eens 24,6 procent van het bedrag dat hij op de toonbank legt betalen. Maar de industrie zelf besteedt ook aanzienlijke bedragen om de bijna achtduizend geregistreerde geneesmiddelen aan de man te brengen. Voor de marketing brengt zij de consument gemiddeld 5,8 procent van de uiteindelijke prijs in rekening. En dan is er nog de post 'wetenschappelijke informatie', goed voor 7,3 procent van het bedrag dat de consument voor zijn medicijn betaalt.

Voor marketing wordt zo'n 230 miljoen gulden en voor 'wetenschappelijke informatie' ongeveer 290 miljoen gulden uitgegeven. Een groot deel van dat geld wordt besteed aan zaken die in strijd zijn met de vorig jaar aangevaarde Europese Richtlijn inzake reclame voor geneesmiddelen die zegt dat „het verboden is in het kader van de bevordering van de verkoop van geneesmiddelen premies of voordelen in geld of natura aan te bieden, tenzij deze een geringe waarde hebben“, zo meldt deze week FNV-Magazine.

Want dat geld wordt besteed aan huisartsen, medisch specialisten en apothekers die door de industrie er krachtig op worden gewezen dat de eigen geneesmidde-

len bijzonder goed zijn. Want het uitdragen van de 'wetenschappelijke informatie' wordt door de industrie ruim geïnterpreteerd. Op kosten van de industrie samen met een partner naar verre oorden reizen om daar in een vederlicht programma wat informatie te krijgen over een ziektebeeld en 'het' produkt is voor menig huisarts of specialist bijna gemeengoed. Talrijk zijn de soms concurrerende aanbiedingen waaruit kan worden gekozen. En soms wordt ook dichter bij huis gebleven. Zo kregen de artsen niet zo lang geleden de uitnodiging deel te nemen aan golfdag in Nijmegen, aldus FNV Magazine dat citeert uit de uitnodiging van Beecham. „Beginnen de golfers kunnen bijvoorbeeld deelnemen aan een heuse Golfclinic, waarbij u, onder de deskundige begeleiding van golfprofessionals, de grondbeginselen om de knie krijgen. Naast alle sportieve activiteiten vindt er die dag ook nog een beknopt wetenschappelijk programma plaats. Hierbij besteden wij achtereenvolgens aan de behandeling van maagzuur-gerelateerde klachten met Aciflux en Targamet Bruis...“

En dan is er nog het gebruik dat de industrie maakt van de huisarts en specialist voor het verdere onderzoek. Nadat het middel voor een bepaalde indicatie op de markt is gekomen is er de industrie veel aan gelegen om het medicijn voor meer aandoeningen geïndiceerd te krijgen. Dus wordt artsen gevraagd het middel voor een breder indicatiegebied voor te schrijven en de uitwerking ervan in de gaten te houden.

Simons: „Ik vind dat artsen cadeaus van de farmaceutische industrie moeten weigeren. Zeker als het gaat om zaken van enige waarde. Kennelijk heeft deze vorm van promotie resultaat, anders zou de industrie er al lang mee zijn opgehouden.“

Staatssecretaris wil af van dure cadeaus voor artsen

Van onze economische redactie

AMSTERDAM, dinsdag

Staatssecretaris Simons (Volksgezondheid) wil paal en perk stellen aan het aanbieden van reises en dure cadeaus aan huisartsen door de fabrikanten van geneesmiddelen. De prijzen van medicijnen zijn veel te hoog, zo zegt Simons in *FNV-Magazine*.

Volgens het FNV-blad wordt de Europese richtlijn die het geven van „voordelen in geld en natura” aan artsen verbiedt, met voeten getreden. De farmaceutische industrie zou tussen de dertig en veertigduizend gulden per huisarts besteden aan reclame voor geneesmiddelen.

Het Europese verbod wordt meestal ontdoken onder het mom van „wetenschappelijk onderzoek”. Zo vertelt een huisarts in Nijmegen dat hij een computer kreeg om gegevens in te voeren over een bepaald geneesmiddel dat hij zijn patiënten voorschreef. Na het onderzoek mocht hij de computer houden voor het symbolische bedrag van één gulden.

Andere artsen mogen na zo'n onderzoek, vergezeld van hun echtgenote, gratis naar een congres in het buitenland waar de resultaten bekend worden gemaakt.

Leuke reis

In FNV-magazine komt een huisarts aan het woord die binnen drie maanden aan twaalf patiënten een bepaald geneesmiddel moest voor-

• Staatssecretaris Simons

schrijven, om in aanmerking te komen voor een leuke reis. De vertegenwoordiger van

de fabrikant vond het geen probleem dat de arts op niet meer dan drie patiënten rekende: „Dan schrijft u het eenvoudig wat vaker aan anderen voor. Het is toch niet schadelijk”, zo kreeg de arts te horen.

Staatssecretaris Simons heeft nu maatregelen aangekondigd om hier een einde aan te maken: „Kennelijk heeft dit soort verkooppromotie enig resultaat. Anders zou de industrie daarmee al zijn opgehouden”.

Lagere prijzen

Volgens Simons moeten de medicijnenprijzen drastisch omlaag. „De prijzen zijn zo hoog als de markt verdraagt. Ik zou naar een situatie toe willen waarin de burger niet méér betaalt dan nodig is. Dat vandaag te veel wordt betaald, mag duidelijk zijn”.

NALV.

FNV-Magazine artikel
1993.

Universeel, "vrij" en "goed" is het al twintig jaar bekend dat de mensenuitvoering in zeer veel

bet eigenlijk zinloos is." In zijn afscheidscollege gaat

kostenverzekeraar, "meent Van Linghe.

terecht komen is volgens hem in belangrijke mate te wijten aan

aan te genezen."

'Weinig huisartsen laten zich echt misbruiken'

NALV, FNV - MAGAZINE artikel 1993.

Onder de huisartsen is grote beroering ontstaan over berichten dat ze vaak 'smeegeld' van de farmaceutische industrie aannemen. Dat valt mee, zeggen ze, maar er moet wel een betere controle komen op onderzoeken van de industrie.

DOOR RENE VAN LEUSDEN

Utrecht - De arts en bedrijfskundige Bart Berden beschikt over voldoende bewijzen dat fabrikanten van medicijnen huisartsen lastig vallen met twijfelachtige onderzoeken. Moeilijk loost tovert hij een brief tevorschijn waarin een farmaceutisch bedrijf - afgesproken is de naam niet te noemen - een huisarts benadert met het verzoek een aantal hoge-bloed-drukpatiënten een zogenaamd nieuw geneesmiddel voor te schrijven.

De bedoeling van de farmaceut laat volgens Berden niets te raden over: "Die is er slechts op uit de markt voor het produkt te vergroten. Als de arts aan het onderzoek meewerkt, krijgt hij er een bepaalde vergoeding voor of een presentje. Er is geen

enkele aanleiding dit middel op nieuw uit te testen. Dat is al voldoende gebeurd met de analoge middelen die volop verkrijgbaar zijn".

"Dit onderzoek keuren wij dus af", klinkt het beslist. Onder wij verstaat Berden de stichting Medisch Ethische Toetsing Onderzoek in Huisartsenpraktijken (Metoh) in Utrecht. De stichting, in oktober 1992 opgericht, wil geneesmiddelenonderzoek onder patiënten in huisartsenpraktijken vooraf beoordelen. In Metoh participeren de Landelijke Huisartsen Vereniging (LHV), het Nederlands Huisartsen Genootschap (NHG) en de Koninklijke Nederlandse Maatschappij ter bevordering der Pharmacie (KNMP). Berden is voorzitter van de Metoh en adjunct-directeur van het NHG.

De ruim zeshuizend Nederlandse huisartsen krijgen geregeld het verzoek van farmaceuten deel te nemen aan onderzoeken. Berden vindt goed onderzoek in de eerste lijn buitengewoon waardevol voor de gezondheidszorg. Voor artsen is het echter lang niet altijd eenvoudig onderscheid te maken tussen zinvolle en zinloze onderzoeken. De Metoh-voorzitter: "Punt is dat je je patiënten simpelweg niet kunt blootstellen aan testen die niet deugen".

Beroering

Wat fabrikanten van medicijnen zoal bedenken om medewerking van huisartsen te verkrijgen, meldde deze week het FNV Magazine. Met geschenken als computers, faxen en congressen in verre landen zouden artsen op grote schaal door farmaceuten tot medewerking worden verleid. De industrie zou jaarlijks gemiddeld per huisarts zo'n dertigduizend gulden spenderen. Het artikel veroorzaakte grote beroering onder de artsen, die zich in hun eier en goede naam voelden aan-

getast. Volgens Berden is slechts bij een heel klein percentage van alle huisartsen sprake van onuitbreidbare praktijken. Het aantal dat flink in de fout gaat door smeegeld aan te nemen, is nog veel kleiner.

Hoe dan ook, de stichting Metoh vindt het niet juist als artsen cadeaus aannemen. Berden: "Dat versluipt de zaak alleen maar. Als een arts meewerkt aan een kwalitatief goed onderzoek, waarbij het verantwoord is patiënten te betrekken, mag er gerust een reëel uurloon, zeg maar 100 à 150 gulden, tegenover staan".

Metoh wil huisartsen duidelijk maken of ze met verantwoord en waardevol onderzoek te maken hebben. Dat zou niet alleen voor de patiënt en de huisarts van belang zijn, maar ook voor de farmaceutische industrie zelf.

Onderzoek in de tweedelijns zorg (ziekenhuizen) is al jarenlang onderworpen aan een medisch-ethische controle. Bij eerste lijns onderzoek ontbreekt die keuring nu nog. Maar daar komt verandering. Het voor-

ontwerp van de Wet inzake Medische Experimenten is al bijna een jaar gereed en wacht op de behandeling door het parlement. Volgens die wet moeten alle experimenten op basis van een onderzoeksprotocol medisch-ethisch worden getoetst door een erkende toetsingscommissie. Een te vormen Centrale Commissie zal bepalen of een toetsingscommissie bevoegd is of niet. Berden: "We verwachten dat wij er in elk geval bij zullen horen".

De stichting Metoh heeft geen winstoogmerk. Voor het toetsen van een onderzoek brengt ze de fabrikant achttien duizend gulden in rekening. Dat dekt volgens Berden ongeveer de kosten. Hij verwacht dat het kaf zich op deze wijze vanzelf van het koren zal scheiden. Of de concurrentiestrijd tussen de farmaceuten helemaal geveerd waard zal kunnen worden van oneigenlijke middelen, waagt Berden te betwijfelen. "Maar het aantal artsen dat nog bereid is mee te doen aan die echte uitwassen, zal steeds minder worden".

Industrie verdringt dokter van ziekbed

'Specialisten aan de grenzen van hun kunnen door steeds groter, steeds mooier, steeds beter'

Artsen krijgen 4 000 gulden aan cadeaus

Van onze redactie economie
UTRECHT — De farmaceutische industrie geeft jaarlijks 30 000 gulden uit per huisarts om hem te informeren over medicijnen. Aan cadeautjes wordt 4 000 gulden uitgegeven.

Dat blijkt uit een onderzoek dat is gepubliceerd in de jongste aflevering van FNV Magazine, een uitgave van de vakcentrale FNV. Staatssecretaris Simons van volksgezondheid is deze lobby van de geneesmiddelenindustrie een doorn in het oog. Hij zegt in het blad dat er een eind moet komen aan de cadeautjes die de farmaceutische industrie aan huisartsen geeft. Ook pleit de staatssecretaris ervoor de EG-richtlijn aan te scherpen waarin ethische grenzen worden gesteld aan de marketing van de industrie.

Hoewel de Europese Gemeenschap huisartsen inmiddels heeft verboden dure cadeaus en snoepreusjes aan te nemen, gebeurt dat nog steeds en wel via allerlei trucjes. Huisartsen wordt gevraagd onbelangrijke onderzoekjes te doen, ze krijgen daarvoor een computer en die kunnen ze na afloop voor een gulden kopen.

Ook worden huisartsen door de industrie nog vaak uitgenodigd om gratis een wetenschappelijk congres op een palmbomen-eiland bij te wonen. Sommige huisartsen weigeren, anderen reizen de hele wereld af en geven de computer aan hun kinderen.

De huisartsen in Nederland hebben vorig jaar een stichting opgericht die moet proberen deze praktijken aan banden te leggen. Het nieuwste voorstel is om een huisarts die meedoet aan een medicijnenonderzoek uurloon in rekening te brengen. Op die manier is er een vaste richtlijn voor betaling van onderzoek, zodat aan de betaling in natura — computers, reisjes — een eind komt. Volgens de Landelijke Huisartsenvereniging (LHV) is het „voor alle partijen beter als er gedegen onderzoek wordt gepleegd, dan dat er goederen worden ontvangen.”

gewetst.

Artsen moeten van Simons cadeautjes industrie weigeren

Van onze verslaggeefster

DEN HAAG — Staatssecretaris Simons van Volksgezondheid vindt dat artsen cadeautjes van de farmaceutische industrie moeten weigeren. Hij wil een wettelijk verbod hierop. Uitgangspunt is de sinds een jaar geldende Europese richtlijn die de geneesmiddelenfabrikanten verbiedt om de verkoop van hun producten te stimuleren door premies en cadeaus.

In het FNV Magazine van deze week, waarin voorbeelden worden gegeven van artsen die 'smeerselgeld' aannemen, zegt Simons: 'Kennelijk heeft dit type verkooppromotie enig resultaat, anders zou de industrie daarmee al zijn opgehouden.'

Het FNV-blad citeert artsen die een computer of fax-apparaat cadeau kregen als ze hun patiënten een bepaald medicijn voorschreven. Ook worden artsen uitgenodigd om mee te doen aan congressen in zonnige oorden — hun vrouw mag mee — waarbij het wetenschappelijk programma tot een minimum beperkt blijft. Volgens een in het blad geciteerde onderzoeker van de Erasmus Universiteit in Rotterdam geeft de industrie per jaar vierduizend gulden per huisarts uit aan cadeautjes. Daarbij is niet meegerekend het salaris van de artsenbezoeker en zijn auto van de zaak. Worden die kosten wel meegerekend, dan gaat het om meer dan dertigduizend gulden per huisarts.

De Landelijke Huisartsen Vereniging (LHV) wil paal en perk stellen aan de geschenkencultuur. De Stichting Medisch Ethische Toetsing Onder Huisartsen van de LHV komt binnenkort met een advies hierover. De stichting zal voorstellen dat de huisarts zijn uren voor de farmaceutische industrie voortaan in rekening brengt. Maar volgens de voorzitter van de stichting, C. Bos, die in FNV Magazine wordt geciteerd, hebben de meeste huisartsen helemaal geen tijd voor 'flutonderzoekjes'.

Rottenberg bepleit fusie

Dod.

NALU. FNV-Magazine
artikel 1993.

volde 9-3-93 (3)

Trouw

9-3-93